

dosarul nr. 2ra-1381/22

2-20077039-01-2ra-29092022

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Cental (jud.A. Donos)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Carimov împotriva Societății pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” și Societatea pe Acțiuni „Furnizare Energie Electrică Nord” cu privire la încasarea sumei și dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov și a fost menținută hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 08 iulie 2020, Ruslan Carimov a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „RED-Nord” și SA „FEE-Nord” privind încasarea sumei de 4635 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 278, 04 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei, a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 248 lei și a sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 02 decembrie 2019, conform avizului de plată 16/999999999 din 02 decembrie 2019, întocmit de SA „FEE-Nord” pe numele abonatului Valentina Carimova, adresa MD-3006, or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 37, ap.54, cont 13385054, a achitat suma pretinsei datorii de 4635 lei, în scopul evitării unor eventuale deconectări de energie electrică către obiectul nominalizat.

A afirmat reclamantul că, Valentina Carimova conform certificatului de deces a decedat la 10 iulie 2019. Prin certificatul de moștenitor eliberat de notarul Tatiana Cebotarean la 03 decembrie 2019 dînsul a fost recunoscut în calitate de moștenitor, revenindu-i în proprietate apartamentul nr.54 din str. Ștefan cel Mare 37, or. Soroca.

A declarat reclamantul că, după decesul mamei sale, la 15 noiembrie 2019 a depus o cerere către SA „RED-Nord” prin care a solicitat să-i fie transmis pentru verificare

echipamentul de măsurare (contorul electric), care a fost ridicat de la ap.54, str. Ștefan cel Mare, 35, or. Soroca la data de 15 noiembrie 2017, deoarece suma de 4635 lei a fost pusă pe seama consumatorului în urma defecțiunii contorului. La 09 noiembrie 2017 Valentina Carimova după recepționarea facturii de plată pentru consumul energiei electrice nr.11745778 din 31 octombrie 2017 a constatat că pentru perioada 20 septembrie - 31 octombrie 2017 i s-a calculat 2060 kw ca consum în valoare de 4635 lei. Nefiind de acord cu asemenea situație, Valentina Carimova a depus cerere la SA „FEE-Nord”, filiala Soroca, prin care și-a manifestat dezacordul cu indicațiile contorului respectiv și suma solicitată. La 15 noiembrie 2017 personalul operatorului au efectuat controlul și au depistat deficiența echipamentului.

A invocat reclamantul că, controlul respectiv a fost efectuat în lipsa proprietarei sau al reprezentantului acesteia, contrar prevederilor pct.161 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea nr.393 din 15 decembrie 2010 a Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în 2017 în vigoare). După demontarea contorului, angajații operatorului nu i-au înmânat proprietarului actul de control, cum prevede norma legală citată mai sus, și nu au transmis contorul pentru verificare pentru a stabili cauza defecțiunii și posibilelor erori la stabilirea consumului de energie electrică consumată.

A susținut reclamantul că, prin răspunsul nr.12/1555 din 09 decembrie 2019 SA „RED-Nord” a comunicat că nu poate satisface solicitarea lui, deoarece echipamentul de măsurare este dezasamblat. În acest răspuns s-a menționat faptul că nu s-a solicitat împachetarea echipamentului demontat într-o sacoșă cu aplicarea sigiliului pentru transmiterea ulterioară a acestuia la constatarea tehnico-științifică și/sau la verificarea metrologică de expertiză, făcând selectiv trimitere la unele norme legale.

A considerat reclamantul că, această constatare dată în răspunsul nr.12/155 din 09 decembrie 2019 al SA „RED-Nord” este în contradicție cu prevederile pct.167 din Regulament și art. 170 al Regulamentului. Or, chiar și în lipsa voinței din partea consumatorului final operatorul de rețea, conform atribuțiilor sale stabilite prin Regulamentul menționat, avea dreptul de a efectua expertiza echipamentului, dar să nu-l dezasambleze, situație aparent dubioasă din partea unui observator neutru.

A afirmat reclamantul că, la 03 februarie 2020 către SA „RED-Nord” și SA „FEE-Nord” a fost expediată o notificare cu solicitarea de a-i restitui suma de 4635 lei, care a fost ilegal încasată, însă prin răspunsul nr.62 din 06 februarie 2020, SA „FEE-Nord” nu și-a expus poziția privind pretențiile lui, doar a anexat copia încheierii din 09 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, dosar nr.2ra-1886/19.

La 07 februarie 2020 a expediat în adresa SA „FEE-Nord” o notificare suplimentară, prin care a precizat că încheierea nr.2ra-1886/19 a Colegiului civil, comercial și de contencios al Curții Supreme de Justiție se referă la cererea depusă de Valentina Carimova cu privire la anularea ordinului de plată și nu la restituirea sumei încasate fără temei juridic invocată de moștenitorul acesteia. S-a menționat, de asemenea, că conform notificării nu s-a solicitat anularea ordinului de plată, reiterând că la 18 noiembrie 2019 s-a adresat cu cerere către SA „RED-Nord” pentru a-i prezenta contorul în cauză, care a fost demontat cu încălcarea procedurii stabilite pentru efectuarea expertizei. În situația respectivă, consumatorul final a fost pus în situația achitării unei pretinse datorii, care nu poate fi demonstrată din culpa furnizorului de energie electrică, care nu a transmis

echipamentul solicitat pentru expertizare, iar prin răspunsul nr.81 din 18 februarie 2020 SA „FEE-Nord” a comunicat că, conform bazei de date, identificarea persoanei care achită nu este posibilă, suma de 4635 lei fiind achitată la 02 decembrie 2019 pentru consumul de energie electrică, făcând trimitere la încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2019.

Urmare a notificării din 03 februarie 2020 a reclamantului, SA „RED-Nord” cu nr.02/281 din 19 februarie 2020 a comunicat că subiectul abordat nu ține de competența lor, deoarece suma respectivă nu a fost încasată de către SA „RED-Nord”.

A declarat reclamantul că, Valentina Carimova la data de 18 mai 2018 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SA „FEE-Nord” și SA „RED-Nord” cu privire la anularea ordinului de plată, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată. Prin hotărârea din 05 octombrie 2018 a Judecătorei Sorooca, sediul Central acțiunea a fost respinsă, ulterior menținută prin deciziile instanțelor superioare. În opinia SA „RED-Nord”, pe acest subiect deja s-au pronunțat instanțele judecătorești.

A afirmat reclamantul că, cu argumentele expuse de pârâți nu este de acord, deoarece cererea depusă de Valentina Carimova a fost cu privire la anularea ordinului de plată și nicidecum la restituirea sumei încasate fără temei juridic, invocată de moștenitorul acesteia.

A declarat reclamantul că a solicitat de la SA „RED-Nord” să-i fie transmis pentru verificare echipamentul de măsurare pentru a se încredința în temeinicia plății istorice solicitate, însă a primit refuz, deoarece echipamentul a fost dezasamblat. Prin urmare reclamantul a fost nevoit să achite suma impusă sub riscul de a nu fi deconectat apartamentul de la energia electrică.

Invocând prevederile art. 942 Cod civil, reclamantul a solicitat încasarea din contul SA „RED-Nord” și SA „FEE-Nord” a sumei de 4635 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 278, 04 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei,.

Prin hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătorei mun. Bălți, sediul Central acțiunea depusă de Ruslan Carimov a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 20 septembrie 2021, avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 22 februarie 2022 a prezentat cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov și a fost menținută hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel și-au motivat soluțiile concluzionând că, argumentele expuse de către Ruslan Carimov în acțiune și în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată.

La caz, instanța de apel a reținut că datoria de 4635 lei a fost o creanță a SA „FEE-Nord” față de debitorul Valentina Carimova, datorie acceptată de succesorul legal Ruslan Carimov prin acceptarea masei succesoriale, o dată cu acceptarea moștenirii de la defuncta Carimova Valentina, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor testamentar

din 03 decembrie 2019 și pe care ultimul a achitat-o pentru a nu fi deconectat apartamentul de la energia electrică.

Or, în cadrul examinării acțiunii civile intentate de Carimova Valentina către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” și SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” privind anularea facturii de plată nr.117145778 din 31 octombrie 2017 în sumă de 4635 lei, hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central din 05 octombrie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 mai 2019 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2019, s-a constatat cu certitudine faptul că, factura de plată nr.117145778 din 31 octombrie 2017 la suma de 4635 lei, eliberată Carimova Valentina, corespunde în totalitate exigențelor prevăzute de pct. 89 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea nr.393 din 15 decembrie 2010 al ANRE.

Astfel, colegiul civil reține că temei juridic de încasare de către „FEE-Nord” SA de la Carimov Ruslan a sumei de 4635 lei a servit răspunderea moștenitorului pentru obligația defunctei Valentina Carimova, formată din datoria de 4635 lei confirmată prin bonul de plată nr.117145778 din 31 octombrie 2017, duplicată prin aviz de plată 16/999999999 la 02 decembrie 2019.

Totodată, a constatat că pretenția reclamantului-apelant Carimov Ruslan privind restituirea/încasarea sumei în mărime de 4 635 lei fiind respinsă, instanța de fond just a respins și cerințele privind încasarea dobânzii de întârziere, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

La 12 septembrie 2022, avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov a declarat recurs împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate și hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat argumente de fapt și de drept similare celor din acțiune și cererea de apel

A menționat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece sunt ilegale și urmează a fi casate.

A susținut că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, interpretând greșit normele legale și speciale.

A indicat că controlul a fost efectuat în lipsa proprietarei sau al reprezentantului legal al acesteia, contrar prevederilor Regulamentului pentru furnizarea pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

La fel a susținut că pârâtul nu a prezentat probe care ar demonstra că Valentinei Crimova i s-ar fi propus să participe la desamblarea echipamentului sau refuzul de a primi aceste echipament împachetat și sigilat pentru transmiterea acestuia la constatarea tehnico-științifică sau verificarea metrologică de expertiză.

Afirmă, că chiar și în lipsa voinței consumatorului, operatorul de rețea conform Regulamentului avea dreptul de a efectua expertiza echipamentului dar să nu-l desambleze, situație asupra căreia nu s-a expus instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 07 iunie 2022.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurentului Ruslan Carimov or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 37, ap. 54 la 08 iulie 2022 (f.d.192) și a fost recepționată de acesta la data de 14 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.193).

Astfel, recursul declarat la 12 septembrie 2022 este în termen.

La 29 septembrie 2022 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 209).

Prin referința depusă la data de 10 octombrie 2022, SA „FEE-Nord” a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Ruslan Carimov.

Prin referința depusă la 03 noiembrie 2022, SA „RED Nord” declararea ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de Ruslan Carimov, deoarece nu a fost invocat vreun temei de pentru declararea recursului și nu s-a confirmat vreo încălcare esențială sau aplicare eronată a normelor de drept material sau procedural.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul declarat de avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Valeri Astafiev, în interesele lui Ruslan Carimov, împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic